

Beslissing klachtencommissie

inzake klacht mevrouw X

Klacht : 2024/006
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) en Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)
Datum binnenkomst klacht : 18 januari 2024
Datum hoorzitting : 22 januari 2024
Datum beslissing : 31 januari 2024

---

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 18 januari 2024
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 22 januari 2024

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van mevrouw X, hierna te noemen klager, van 18 januari 2024. Verweerders, de heer A, psychiater, en de heer B, arts-assistent, hebben op 22 januari 2024 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 22 januari 2024 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater-deskundige
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *verweerders:* de heer A, psychiater
de heer B, arts-assistent

Klager heeft voorafgaand aan de hoorzitting te kennen gegeven niet bij de mondelinge behandeling aanwezig te zullen zijn. De patiëntenvertrouwenspersoon heeft getracht om te bewerkstelligen dat klager alsnog aanwezig zou zijn, echter klager heeft gepersisteerd in haar wens om niet te verschijnen. De patiëntenvertrouwenspersoon heeft de klachtencommissie laten weten dat klager, ondanks de niet verschijning, een beslissing op haar klachten wil hebben. Op grond van artikel 12 van het klachtenreglement is de klachtencommissie bevoegd om over te gaan tot de mondelinge behandeling van een klacht, indien een van de partijen niet verschijnt.

3. KLACHT

Klager is het niet eens met de verplichte medicatie die zij krijgt. Bovendien wordt klager bij het geven van een depot zo stevig vastgepakt dat zij daar blauwe plekken aan overhoudt. Klager snapt tevens niet wat zij op de intensive care doet en ze weet niet waarom ze opgenomen is. Verder weet klager niet wie haar behandelaar is en ze begrijpt niet hoe de afdelingsregels tot stand komen.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

Het standpunt van klager komt, kort samengevat, neer op het volgende. Klager is op 21 december 2023 opgenomen met een crisismaatregel. De crisismaatregel is op 28 december 2023 verlengd met een periode van drie weken. Klager begrijpt niet waarom zij is opgenomen en wat zij op de intensive care (IC) doet. Klager is van mening dat zij geen gevaar is voor zichzelf of voor een ander. Sinds de opname krijgt klager verplichte depots. Klager is het hier niet mee eens: zij is van mening dat ze niet psychotisch is. Bij het geven van een depot wordt klager daarnaast zo stevig vastgepakt dat zij er blauwe plekken aan overhoudt. Klager ziet bovendien steeds andere mensen, waardoor zij niet weet wie haar behandelaar is. Tot slot begrijpt klager niet hoe de afdelingsregels bepaald worden. Van de ene verpleegkundige mag klager wel de deur van haar kamer op de IC openhouden, van de andere verpleegkundige moet de deur dicht.

Verweerders zijn van mening dat de opname en de depots noodzakelijk zijn. Klager is opgenomen vanwege een acuut psychiatrisch toestandsbeeld, waarbij klager o.a. forse achterdocht had richting haar partner. Vanwege de onrust, agitatie, dreiging en agressiviteit is op 5 januari 2024 besloten om klager naar de IC te begeleiden. Voorafgaand aan het verblijf op de IC werd gezien dat de spanning in progressieve mate bij klager aanwezig was en dat dit ook leidde tot fysieke conflicten, waarbij klager onder andere met spullen is gaan gooien naar het verpleegkundig team en waarbij klager uiteindelijk ook een zorgverlener heeft gekrabd en op het gezicht heeft geslagen.

Reden van toediening van de depots is dat bij klager sinds de opname veel agitatie en boosheid wordt waargenomen. Er wordt door verweerders verondersteld dat deze agitatie voortkomt uit het psychotisch toestandsbeeld. Thans wordt gezien dat het toestandsbeeld langzaam verbetert onder invloed van de reeds voorgeschreven medicatie. Het is volgens verweerders juist dat klager meermaals stevig is vastgepakt bij het toedienen van de medicatie. Dit heeft te maken met het verzet dat klager had tegen het toedienen van medicatie. Klager is voorafgaand aan het prikken meermaals gevraagd of ze de medicatie zou accepteren, echter, zij gaf telkens aan dit niet te willen. Vanwege het fysieke verzet is het nodig geacht om klager dermate vast te houden dat de medicatie op een zo veilig mogelijk wijze toegediend kan worden.

Direct bij aanvang van de opname zijn arts-assistent B en de heer C, psychiater, regiebehandelaar geworden van klager. Omdat de heer C eind december langdurig met verlof is gegaan is mevrouw D, psychiater, tijdelijk de nieuwe regiebehandelaar van klager geworden. Inmiddels is de heer A voor langere tijd vaste behandelaar van de HIC geworden.

Omdat klager al langere tijd op de IC verblijft en daardoor elke dag, ook in het weekend, wordt beoordeeld klopt de opmerking van klager dat zij veel verschillende behandelaars ziet, volledig. Verweerders vinden het begrijpelijk dat dit verwarrend is voor klager.

Tot slot zijn verweerders van mening dat diverse regels van tijd tot tijd kunnen veranderen. De regels zijn daardoor inderdaad niet altijd eenduidig en worden met momenten anders uitgevoerd. Er is inmiddels een lijst gemaakt met alle regels die voor klager van toepassing zijn, waarbij is

getracht om eenduidige regels te maken voor klager, die niet veranderen als er andere collega's werkzaam zijn.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 *De ontvankelijkheid van de klacht*

De klachten van klager richten zich op gedragingen waarop de Wvggz en de Wkkgz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wvggz en Wkkgz. Klager is als cliënt van Reinier van Arkel op grond van artikel 1 sub b van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klachten zijn schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klachten van klager zijn derhalve ontvankelijk.

5.2 *Procedurele waarborgen Wvggz*

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen Reinier van Arkel op grond van een machtiging tot voorzetting van de crisismaatregel. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvggz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
  - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene
  - o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
  - o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- De zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvggz.

De klachtencommissie heeft geconstateerd dat er een verzoek tot zorgmachtiging aansluitend op de crisismaatregel bij de rechtbank is ingediend. Dit brengt met zich mee dat de machtiging tot

---

¹ Indien van toepassing

verlenging van de crisismaatregel van kracht blijft totdat op het verzoek tot zorgmachtiging door de rechter is beslist.

De klachtencommissie komt tot het oordeel dat aan alle formele vereisten voor verplichte zorg is voldaan.

5.3 *Inhoudelijke waarborgen Wvggz*

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvggz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);
- het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- de veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor de verplichte opname, insluiting en medicatie constateert de commissie het volgende. Uit hetgeen is vermeld in de desbetreffende beslissing verlenen verplichte zorg, de medische verklaring, het behandelplan, de beschikking, de rapportages, alsmede gelet op de toelichting van verweerders is, naar het oordeel van de klachtencommissie, genoegzaam gebleken dat er sprake is van ernstig nadeel, zowel voor klager zelf als ook voor zijn/haar omgeving. De verplichte opname, insluiting en medicatie is proportioneel nu klager bij psychische ontregeling onrustig, geagiteerd, achterdochtig en agressief is. Wanneer de verplichte medicatie niet wordt toegepast, ontstaat er een reëel risico op ernstig nadeel, te weten het oproepen van agressie over zichzelf en verwaarlozing/maatschappelijke teloorgang. Er zijn geen minder bezwarende alternatieven. Bovendien is gebleken dat het toestandbeeld van klager langzaam verbetert. Derhalve is de verplichte medicatie effectief. Tot slot is aan het vereiste van veiligheid voldaan, nu klager verblijft op een afdeling waar 24/7 voldoende kundige zorgverleners aanwezig zijn. Dat klager bij het toedienen van medicatie stevig wordt vastgepakt is niet onrechtmatig. Klager vertoont immers verzet en toediening van de medicatie kan daardoor enkel plaatsvinden wanneer zij hierbij stevig wordt vastgepakt.

5.4 *Overwegingen ten aanzien van Wkkgz-klachten*

De klachtencommissie heeft verder vastgesteld dat klager inderdaad veel verschillende behandelaren heeft gezien. Dit is echter inherent aan een afdeling en kan verweerders niet worden verweten. Dat de huisregels dagelijks wisselen is tot slot ook niet onbegrijpelijk. Huisregels zijn algemeen van aard en gelden in principe voor alle cliënten. In een individueel geval kan er van de huisregels worden afgeweken. Daarom kan de huisregels voor de één afwijken en gevolgen hebben voor de ander. Verweerders handelen daarbij extra zorgvuldig door voor klager een lijst op te

stellen met alle regels die voor haar van toepassing zijn, die niet veranderen als er andere collega's werkzaam zijn.

6. BESLISSING

De klachtencommissie voornoemd, verklaart de klachten van klager ongegrond.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.